

עין משפט מסכת חגיגה

דף ב:

עין משפט א.

י"ד סימן רפז פ"ה פב

כב. עג. מי שחציו עבד וחציו בן חורין אינו יכול לישא לא שפחה ולא בת חורין ע"כ כופין את רבו לשחררו * וכותב לו שטר על חצי דמיו, וכל עוד לא כתב לו גט שחרור מעשה ידיו לעצמו ^ב. המית השור עבד שחציו בן חורין אינו משלם לא קנס ולא כופר ^ג.

כב. עד. שפחה שחציה בת חורין אין כופין את רבה לשחררה שאינה מצווה על פריה ורביה, ונשארת כמות שהיא ועובדת את עצמה יום אחד ואת רבה יום אחד.

אם הכה אדם על ידה וצמתה וסופה לחזור, אם הכה ביום שעובדת את רבה הנזק לרבה, ואם זה ביום שעובדת את עצמה הנזק לעצמה, אבל אם נקטעה ידה וכן כל נזק שאין סופו לחזור חולקין הנזק היא והאדון. אחר המיתה נותן חצי קנס לאדון ^ד, ופטור מחצי הכופר.

עין משפט ב.

אה"ע סימן קכא פ"ה ו

ז. אדם שאינו שומע ואינו מדבר, אין שייך בו דין בדיקה דרק בנשתתק

א. ואפי' העבד קטן או סריס חמה כופין את רבו מיד. פ"ת ס"ק י"א.

ב. מצד מעוכב גט שחרור מחמתו, כ"כ התוס' והרא"ש, בגיטין מ"ח על המשנה.

ג. פטור מחצי הכופר מכיון שאין לו יורשים, וחצי קנס היינו מחצית ל' שקלים של עבדות, וכופר היינו, חצי נזקו של כבן חורין שהרי חצי משוחרר ומחצית הקנס דפטור דהרי בעמוד והוציא קאי, ולא קרינן ביה כסף שלשים שקלים יתן לאדוניו. ש"ך ס"ק ע"ו.

ד. דאינה עומדת בעמוד והוצא קאי כמו עבד, שהרי אין כופין רבה, ופטור מחצי הכופר שעליו ליתן בשביל צד בת חורין מכיון שאין לה יורשים. ש"ך ס"ק ע"ח.

פתאום נוהג דין זה ^ה, וע"כ אין לסמוך על רמיזתו של אדם שאינו שומע ואינו מדבר, לגרש את אשתו אם נשאה כשהיה פקח, או אם נפלה לו ליבום אף שהיה אז אינו שומע ואינו מדבר אינו יכול להוציאה ברמיזה, אבל אם נשאה כשהיה חרש ברמיזה, מוציאה ברמיזה אפי' כשהיא פיקחת ^י.

ח"מ סימן רלה סעיף יח

כ. אילם ששומע ואינו מדבר או מי שנשתתק ^ז מקחו מקח וממכרו ממכר ^ח ומתנתו קיימת בין במטלטלין בין בקרקע והוא שיבדק כדרך שבודקין אותו לגיטין או יכתוב בכתב ידו ^ט.

ה. ממשנה יבמות ק"ב ע"ב. דבזה לא שייך בדיקה, וכ"ש ע"י כתיבה דלא מהני, שדינו כשוטה גמור. וע"כ לא מהני מהאי טעמא שום בדיקה אפי' שעונה על הן הן ועל לאו לאו.

ו. ומשמע דאפי' בלי בדיקה כ"כ הח"מ והב"ש. ופי' ברמיזה באצבעותיו או בראשו, אבל בקפיצת פיו לא מהני, כ"כ הח"מ. והטעם משום דלא הוי מעשה גמור המוכיח. ואילם השומע ואינו מדבר מתחילת בריאתו א"צ בדיקה, מ"מ אם נפלה לו יבמה דהיא זקוקה לו מן התורה בעי בדיקה להוציאה, כ"כ הח"מ בשם הב"ח.

ז. פירוש, אילם מלידה, או שהיה מדבר ונשתתק ונעשה אילם, סמ"ע ס"ק מ"ט.

ח. רמב"ם פכ"ט ממכירה הלכה ג' והוא מגיטין ס"ז ע"ב, וברייתא שם בע"א ע"א כשם שבודקין אותו לגיטין כך בודקין אותו למשאות ומתנות.

ט. מימרא דרב כהנא אמר רב, בגיטין ע"א ע"א.